

RUOKAVIRASTO

Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Vesiviljelyeläinten sisämarkkinasiirrot Suomeen ja tuonti Suomeen EU:n ulkopuolelta

---

Anna Färkkilä-Dojka

Ylitarkastaja

Eläinlääkinnällisen rajatarkastuksen ja
sisämarkkinakaupan jaosto

Kalaterveyspäivät

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

EUROOPAN MERI- JA KALATALOUSRAHASTO
SUOMEN TOIMINTAOHJELMA
2014-2020

24.3.2022

Yleistä kalojen sisämarkkinasiirroista

- Sisämarkkinasiirrot = EU-jäsenmaiden, Norjan ja Sveitsin välillä
- Eläinten siirrot eivät saa vaarantaa määränpääpitopaikan terveystilannetta.
- Vesiviljelypitopaikkojen hyväksyntä (ent. terveyslupa)
- Eläinterveystodistus - TRACES
- Luonnonvaraisten istutuksiin tai tutkimustarkoituksiin siirrettävien vesiviljelyeläinten siirto on sallittua ainoastaan Ruokaviraston myöntämällä suostumuksella

TRACES =Trade Control and Expert System

- <https://webgate.ec.europa.eu/tracesnt/login>
- Tuontierien jäljitettävyys
- Valvonta
- Komission ylläpitämä
- Hae käyttäjäoikeudet ajoissa ennen siirtoa
- Toimija täyttää todistuksen 1.osan, virkaeläinlääkäri 2. osan, 3. osa täytetään tarvittaessa

Siirroissa on huomioitava sekä alkuperäpitopaikan että määränpäättopaikan terveystilanne

- Olennaista virallisten tautivapauksien huomioiminen.
- Suomen tautivapaudet kalatautien osalta:
  - Sisävesialue vapaa: VHS, IHN, tarttuva lohen anemia (ISA), karpin kevätviremia (SVC), tarttuva haimakuoliotauti (IPN), lohikalojen alfavirus (SAV)
  - Rannikkoalue vapaa: VHS*, IHN**, ISA, SVC
  - Lapissa Jäämereen laskevat vesistöt ovat vapaita *Gyrodactylus salaris*-loistartunnasta (GS)

Taudista vapaalle alueelle saa siirtää taudille alttiita / tautia levittämään kykeneviä lajeja vain samasta taudista vapaasta alkuperäpaikasta.

*Ahvenanmaata lukuun ottamatta

**lukuun ottamatta rannikkovyöhykkeen lokeroa, johon kuuluu osia Föglön, Lumparlandin, Lemlandin ja Vårdön kunnista 11,466 kilometrin säteellä WGS84-desimaalikoordinaateilla Lat 60,013565060°, Lon 20,317617393° ilmaistusta pisteestä

Hyväksytyt tautivapaudet ja hävittämishjelmat

Lähtöpitopaikan tautivapaudet on tarkastettava tauti- ja lajikohtaisesti.

- [Komission täytäntöönpanoasetus \(EU\) 2021/620](#) (vesieläintaudit liitteissä XII-XVIII)
  - Kyseisille taudeille alttiit ja levittäjälaajat [komission täytäntöönpanoasetuksessa \(EU\) 2018/1882](#)
- [Komission täytäntöönpanopäätös \(EU\) 2021/260](#) (KHV, SVC, BKD, IPN, GS, SAV –taudit ja niille alttiit lajit)
- Lisäksi lokeroita, joille hyväksytty taudista vapaa asema tai hävittämishjelma: https://ec.europa.eu/food/animals/live-animal-movements/aquatic-animals/declarations_en

Erityistä huomioitavaa: BKD

- **Suomi ei ole virallisesti BKD-taudista vapaaksi hyväksytyjen jäsenmaiden listalla**
  - Ruotsin sisävesialueella virallinen taudin hävittämishjelma – siirrot mahdollisia vain virallisesti taudista vapailta alueilta → ei toistaiseksi mahdollista Suomesta
  - Haettu hyväksyntää BKD:sta vapaille lokeroille (7 pitopaikkaa) - käsittely kesken
- Suomen BKD-terveysvalvontaan kuuluviin pitopaikkoihin siirrot mahdollisia:
  - Pitopaikasta, joka sijaitsee BKD-taudista vapaalla alueella (Irlanti, Pohjois-Irlanti)
  - Pitopaikasta, joka täyttää terveystuokan 1 edellytykset, vaadittava erillinen todistus lähtöpitoaikasta

Erityistä huomioitavaa: SAV ja IHN

- Suomi ainoa jäsenmaa, jolla SAV-tautivapaus (sisävesialueella)
  - Taudille alttiiden lajien, kuten kirjolohen, siirrot sisävesialueelle mahdollisia ainoastaan taudista vapaaksi hyväksytyistä pitopaikoista – tällä hetkellä tällaisia ei ole muissa jäsenmaissa.
- Tanskalla IHN-taudista vapaaksi hyväksytyjä lokeroita:
<https://www.foedevarestyrelsen.dk/english/Animal/AnimalHealth/Animal%20diseases/IHN/Pages/Compartments-free-of-IHN.aspx>

Kalojen siirrot Irlannista Suomeen

- Irlanti virallisesti vapaa VHS, IHN, ISA, SVC, BKD, Gyrodactylus salaris
- Irlanti ei vapaa: SAV, IPN
- Irlannista ei voi siirtää Suomen sisävesialueelle SAV- ja IPN-taudeille alttiita lajeja
  - Alttiit lajit SAV: merilohi, kirjolohi, taimen
  - Alttiit lajit IPN: puronieriä, taimen, merilohi, siika

Kalojen tuonti EU:n ulkopuolelta

- Sallitut alkuperämaat
- Sallitut alkuperälaitokset
- Terveystodistusmalli
- TRACES-ennakkoilmoitus
- Rajatarkastus ensimmäisessä eu-maassa
  - jatkokuljetus sisämarkkinoita pitkin
- Suomen tautivapaudet
- lisätietoja: lentoasema@ruokavirasto.fi

<https://www.ruokavirasto.fi/yritykset/tuonti-ja-vienti/tuonti-eun-ulkopuolelta/elaimet-ja-elainperaiset-tuotteet/elaimet/kalat-ja-niiden-sukusolut/>

Kuljetuksissa huomioitavaa

- Lastaamiseen ja kuljetukseen käytettävä vesi ei saa muuttaa eläinten terveystilannetta
- Samassa vedessä tai kuljetuspäällyksessä ei saa kuljettaa vesieläimiä, joilla heikompi terveystilanne
- Puhdistus ja desinfiointi kuljetusten välissä
- Veden vaihdoista ei saa aiheutua riskiä eläintautien leviämisestä!!
  - sumppualuskuljetuksissa min 10 km etäisyys vesiviljelytopaikoista
  - Kielletty alueella, jossa eläintaudeista johtuvia siirtorajoituksia ja/tai toimenpiteitä
- Kuljetusvälineessä/päällyksessä oltava etiketti, joka yhdistää lähetyksen eläinterveystodistukseen
  - Sumppualuskuljetuksessa tiedot lastiluetteloon

Siirrot pähkinäkuoressa

- Huomioi lähtömaan/ lähtöpitopaikan terveystilanne ja kohdepitopaikan terveystilanne
- Muista, että terveystilanteet muuttuvat, tarkista aina ennen siirtoa ajankohtainen tilanne
- Pitopaikan hyväksyntä
- Traces-tunnukset
- Terveystarkastus
- Ole ajoissa yhteydessä oman alueesi virkaeläinlääkəriin

Lainsäädäntöä

- Eläinterveyssäännöstö (EU) 2016/429
- Komission delegoitu asetus (EU) 2020/990
- Komission delegoitu asetus (EU) 2020/691 (vesiviljelytopaikkojen hyväksyntä)
- Komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2020/2236 (terveystodistusmallit)
- Komission delegoitu asetus (EU) 2020/692 (tuonti EU:n ulkopuolelta)

RUOKAVIRASTO

Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

KIITOS

Anna Färkkilä-Dojka

ylitarkastaja

Eu-elain@ruokavirasto.fi

lentoasema@ruokavirasto.fi (lisätiedot
tuonneissa EU:n ulkopuolelta)

RUOKAVIRASTO

Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

